

LECH RATAJSKI NIEZAPOMNIANY

Pamięci zmarłego 30 lat temu prof. Lecha Ratajskiego, wybitnego polskiego kartografa-geografa, poświęcono listopadowe otwarte zebranie Katedry Kartografii Uniwersytetu Warszawskiego, którą bohater spotkania kierował w latach 1966-77. Jego sylwetkę przedstawił obecny szef katedry prof. Jacek Paślawski.

ANNA WARDZIAK

Lech Ratajski urodził się w 1921 r. w Rawie Mazowieckiej. Po wybuchu II wojny światowej studiował na Wydziale Mechanicznym Szkoły im. Wawelberga i Rotwanda w Warszawie. W latach 1945-1947 studiował w Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie, a w latach 1946-1950 – geografię na Uniwersytecie Jagiellońskim. W 1950 przeniósł się do Warszawy i został młodszym asystentem w Zakładzie Antropogeografii Instytutu Geograficznego Uniwersytetu Warszawskiego. Potem był asystentem i adiunktem w Katedrze Geografii Regionalnej Instytutu Geograficznego, gdzie kierował dwiema pracowniami. W 1962 uzyskał doktorat na podstawie pracy „Polski dorobek w dziedzinie kartografii ekonomicznej w latach 1900-1958”, a w 1966 habilitował się na podstawie rozprawy „Mapy przemysłu, ich własności metodyczne i kartometryczne”. W 1966 r. przejął kierownictwo Katedry Kartografii Uniwersytetu Warszawskiego. Od 1972 r. był profesorem nadzwyczajnym i wicedyrektorem Instytutu Geograficznego tej uczelni. Wypromował blisko 90 magistrów i 6 doktorów kartografii. Gościnnie wykładał też na Uniwersytecie Alberta w Edmonton (w latach 1971-72). Był dwukrotnie wybrany (w roku 1972 i 1976) na wiceprezidenta Międzynarodowej Asocjacji Kartograficznej, a dzięki jego inicjatywie w 1982 r. w Warszawie odbyła się Międzynarodowa Konferencja Kartograficzna MAK. Od 1968 r. pełnił funkcję redaktora naczelnego miesięcznika „Poznaj świat”, z którym współpracował już od 1948 r.;

FOT. Z ARCHIWUM KK UW

był również wiceprzewodniczącym Komitetu Redakcyjnego kwartalnika „Polskiego Przeglądu Kartograficznego”. Profesor zmarł nagle 22 listopada 1977 r.

Po przyjeździe do Katedry Kartografii UW profesor nadał jej nowy kierunek działalności dydaktycznej, którym było opracowywanie w ramach prac magisterskich map społeczno-gospodarczych, a później ściennych map kompleksowych. Głównym motorem działalności naukowej profesora była teoria kartografii. Jego zainteresowania naukowe obejmowały też problemy nazewnictwa geograficznego i geografię regionalną świata. Najbardziej znane są jego prace z dziedziny generalizacji i standaryzacji znaków kartograficznych.

W wspomnieniach wychowanków prof. Ratajskiego, którzy stanowią trzon obecnej katedry (m.in. obecny szef jest jego doktorantem), jawił się on jako człowiek otwarty, wspierający wszelkie inicjatywy młodzieży i znakomity organizator. Ciepło wypowiadali się o nim również współpracownicy. Obecny na zebraniu prof. Andrzej Richling, dziekan Wydziału Geografii i Studiów Regionalnych UW,

w którego skład wchodzi Katedra Kartografii, podkreślił istotny wpływ prof. Ratajskiego na unowocześnienie metodyki badań w kartografii, a zarazem jego ogromne znaczenie w rozwoju kontaktów międzynarodowych (świadczą o tym m.in. jego pozycja w MAK).

Podczas spotkania obdarowana kwiatami została Izabela Krauze-Tomczyk. Wieloletnia pracownica GUGIK (jeszcze w tym roku, przed odejściem z tej instytucji, zatrudniona na stanowisku głównego specjalisty w Departamencie Geodezji, Kartografii i Systemów Informacji Geograficznej) przez wiele lat współpracowała z katedrą przy różnych inicjatywach (m.in. wydaniu Atlasu Narodowego, map dla niewidomych). Prof. Paślawski podziękował jej za życzliwość i wsparcie dla wielu czyni kartografów-geografów.

Przy okazji zebrania rozstrzygnięto również konkurs ogłoszony na początku października wśród studentów specjalizacji kartograficznej WGiSR UW na kartkę święteczną z akcentami kartograficznymi, co znakomicie wpisało się w wątek artystycznych doświadczeń głównego bohatera spotkania. ■